

Több adakozás

Márk 12,41-44

⁴¹Jézus pedig leült a templomi persellyel szemben, és nézte, hogyan dobja a pénzt a sokaság a perselybe. Sok gazdag sokat dobott bele, ⁴²egy szegény özvegyasszony pedig odamenve beledobott két fillért, azaz a legkisebb pénzt. ⁴³Jézus odahívta tanítványait, és ezt mondta nekik: Bizony mondom nektek, hogy ez a szegény özvegyasszony mindenkinél többet dobott a perselybe. ⁴⁴Mert mindannyian a fölöslegükből dobtak, ő azonban szegénységéből mindent beledobott, amije csak volt, az egész vagyonát.

Kedves Testvérek!

Amikor a lelkész a Bibliából olyan igét olvas fel, ami az adakozásról szól, akkor általában az első feltétlen reflex a gyülekezeti tagokban, hogy baj van a gyülekezet gazdálkodásával és arra akar a lelkész motiválni, hogy még többet adakozzunk. Nos, először is ez – hála legyen az Úrnak – nem igaz, mert nincs baj a gyülekezet gazdálkodásával. Másrészt pedig igaz, mert ez az ige valóban a több adakozásról beszél, de nem a pénz értékét tekintve. A mai ige arra tanít, hogy ez a mennyiség, nem pénzben több, hanem a szívben több. Mert, amikor adakozásról beszél a Biblia, akkor sohasem pénzről beszél, hanem mindig a szívről. A szívünk állapota, mondjuk ki egyértelműen, a szívünk viszonya Istenhez és a szívünk viszonya a pénzhez határozza meg aztán majd az adakozásról való gondolkodásunkat, az adakozáshoz kapcsolódó hitünket és az adakozási gyakorlatunkat is. Elsősorban tehát nem a pénzre kell figyelniünk most, hanem a szívünkre.

1. Jézus tanít az adakozásról
2. Jézus látja az adakozásunkat
3. Jézus minősíti az adakozásunkat

1.

Jézus leült. A történetnek ez a felvezetése arra hívja fel a figyelmet, hogy Jézus rabbiként valami fontosat fog mondani. Ez a fontos tanítás pedig az adakozásról szól majd. Nyilván tanítja a saját tanítványait, de egyértelmű, hogy már az első gyülekezeteknek szüksége volt arra, hogy tanítást kapjanak az adakozásról, ezért olvashatunk róla itt az evangéliumban.

Azóta is fontos témája ez a keresztyén egyháznak, hogy mit higgyen az adakozásról és a gyakorlatát hogyan alakítsa ki az adakozással kapcsolatban.

De most inkább konkretizáljuk a kérdést! Te szeretnél-e tanulni az adakozásról? Érzed-e annak szükségét, hogy a Biblia formálja, alakítsa a gondolkodásodat az adakozással kapcsolatban? Vagy inkább úgy érzed, hogy ez a téma nem a tiéd. Nincs igazán szükséged rá. Egyszer egy lelkész az adakozásról tanított, mire az egyik gyülekezeti tag az alkalom után csak annyit mondott tömören, ez az óra kidobott idő volt a számomra. Még mielőtt megítélnék ezt az embert, fogadjuk el, hogy az őszinteség fontos. Te mersz-e őszinte lenni önmagaddal szemben azzal kapcsolatban, hogy szükséged van-e, akard-e a Biblia tanítását hallani az adakozással kapcsolatban?

Fontos erre választ adni. 7 éve kerültem Érdligetre. Az első év, 2011-ben pénzügyileg nagyon kérdéses volt, hogy talpon tudunk-e maradni. Persze, hogy aggodalomra adott okot, vajon mi lesz majd? Abban az évben beszélgettem a parkvárosi lelkésznővel és kérdeztem, hogy ők hogyan tudnak talpon maradni? Hogyan tudja a parkvárosi gyülekezetet tanítani az adakozásról. Erre a válasz az volt, hogy minden félévben szól egy-egy igehirdetés az adakozásról, azaz évente legalább kétfő. Ekkor azt gondoltam magamban, hogy új lelkész vagyok Érdligeten, nem szeretnék rögtön a pénzről prédikálni, majd valamikor a jövőben. Aztán engem is megkérdeztek itt a gyülekezetben, hogy itt miért nem hangzik tanítás az adakozásról. Akkor azt mondtam, ha a napi ige majd az adakozásról szól, akkor nem fogom kikerülni és lesz tanítás az adakozásról. Így aztán 4 év múlva elhangzott az első prédikáció szintén az özvegyasszony két fillérééről, a napi ige alapján (Lk 21,1-4). Nem fogjátok elhinni, milyen válaszreakciót szült ez a prédikáció! „Miért kell mindig a pénzről prédikálni?” Négy év múlva az első adakozásról szóló prédikáció ezt a kérdést szülte meg. Nos, így újabb több, mint 3 év után vajon miért kell az adakozásról prédikálni? A technikai oka az, hogy a Márk evangéliuma sorozatból ez a

szakasz kimaradt tavalý, de ettól sokkal fontosabb, hogy Jézus tanít az adakozásról, sőt azt szeretné, ha mi tanulnánk, sőt megtanulnánk a helyes adakozási mértéket Tőle, ami sohasem a pénz, hanem mindig a szív mértéke.

Jézus tehát leült, s ezzel Márk arra hívja fel figyelmet, hogy tanítás következik. Legyünk tehát nyitottak erre a tanításra és merjük beépíteni az életünkbe mindazt, amit Jézus az adakozásról tanít.

2.

Kedves Testvérek! Ha valamihez, akkor a pénzhez való viszonyunkban sokszor úgy érezzük, inkább ne szóljon bele senki. A pénz olyan témája a nyugati kultúrának, amiről beszélni nem igazán illik. Én sem beszélek róla, más se szóljon bele abba, hogy mit és hogyan tesztek vele. Ha én diszkréten bánok a saját pénzügyeimmel, akkor másnak sem kell azt látni, hogy mit gondolok, és hogyan cselekszem vele.

Csak hogy itt, a Bibliai történetben tudatosan egy olyan igeforma szerepel, amely azt mondja, hogy Jézus nézi és látja sokak adakozását. Tehát nem azt mondja Márk, hogy Jézus meglátott valamit, hanem folyamatos igealak szerepel benne, azaz folyamatosan nézi és folyamatosan látja, hogy ki hogyan adakozik.

De még mielőtt megijednénk, hogy valaki mindig tudja, hogyan és mennyit adakozunk, Jézus elsősorban a szívünket nézi és látja. Mert Jézus nem összegben méri az adakozást, hanem bizalomban.

Egyszer egy debreceni refis diák mesélte el, hogy a 80-as években szokás volt a kollégium közös istentiszteletén nem adakozni. Az istentiszteleten akartak a diákok spórolni. Hogy tudták ezt megcsinálni? Hogy valami koppanó hang hallatsszon ki a perselyből, ezért letekerték a gombot a kabátjukról és azt dobták a perselybe. Csak hogy az egyik diák az istentisztelet utána beállított a nevelőibe, mert elintéznivalója volt odabent. A kabátjáról hiányzott egy gomb, s az a gomb ott volt kiállítva az egyik asztalon. Hamar feltűnt, hogy vajon kitől származik az a gomb a perselyben. Jézus előtt fölösleges bármiféle takargatás, mert ő nézi és ő látja az adakozásunkat. És ami ettől is fontosabb, nem a pénz összegét, hanem a szívünk szándékát, akaratunk tudatosságát, azt nézi és azt látja ő, hogy miképpen adakozunk. Jézus szemében fontos az adakozás, mert nagyon élesen megmutatja, hogy mi lakik az ember szívében. Ő nem csak azt látja, hogy mennyi pénzt adsz, hanem azt, hogy mennyit adsz az életedből neki.

Kedves Testvérek! Keresztyén hitünk alapja, hogy azt Isten színe előtt éljük. Az egyházatyák így mondták latinul: Coram Deo. Isten szeme előtt van életünk minden területe (gondolataink, érzéseink, családunk, munkánk), s így a pénzhez való viszonyunk sincs rejtve előtte. A keresztyén ember ebben a hitben vagy békességre talál, vagy rejtegetni kezdi a rendezetlen dolgait. Jézus szándéka a békesség és tudja, hogy ez csak úgy érhető el, ha a szívben rend van, azaz ha az a szív Istenben bíz. Ezért hát Jézus tanítása sohasem az összegekről szól, hanem a szív állapotáról. Hogyan viszonyul az Istenhez? Ez mindig a legfontosabb kérdés. S Jézus látja a szívedet. Akár takargatsz benne bármit is, akár feltárod előtte: folyamatosan és mindnyájan a szemei előtt vagyunk. Így például, amikor adakozunk, akkor is látja a szívünk érzését, szívünk szándékát.

De mire irányítja figyelmünket ez a kis rövid történet? Nem azokra, akiknek a szívében nincs rend. Hanem épp ellenkezőleg: Jézus pozitív példát állít elé. Jézus látja, tudja és nem feledkezik el azokról, akik Istenben bíznak. Ott ül, ahol sok-sok ember fordul meg, ahol a képmutatás az eget ostromolja. Ahol kürtöltetnek maguk előtt a gazdagok, hogy mindenki tudjon arról a nagy összegről, amennyit ők majd a perselybe dobnak. És itt a nagy kürtzengések között észreveszi azt, aki a legkisebb, a legcsendesebb, a legjelentéktelenebb, de szívében mégis a legnagyobb bizalom lakik és így ő lesz a legnagyobb, és az ő adománya lesz a legkedvesebb Isten előtt. Jézus nézi és látja azokat, akik mindenükről le tudnak mondani és teljesen Istenre tudnak hagyatkozni. Jézus nézi és látja azokat az embereket, akik tudják, hogy az adakozásuk tk. az istenkapcsolatukról szól. Legyen ez bátorítás nektek is, hogy Jézus nem feledkezik meg rólatok, akik adakozásokat erőtkön felül és áldozatok meghozatalával, azaz más dolgokról való lemondással teszitek meg.

Jézus látja mindezt és szóvá is teszi. Példának állítja oda mások elé.

Egy átlagos gyülekezetben azok kerülnek kiemelésre, akik nagyon sokat adakoznak. Nem furcsa, hogy Jézus azt emeli ki, aki szegény, aki szám szerint keveset tud adni. Nem bátorító ez ránk nézve, hogy Jézus látja a

maga szegényeit? A szeme előtt vannak mindazok, akik mástól nem várhatnak már segítséget, csak és egyedül Istentől. Jézus nem feledkezik meg azokról, akik mindenüket átadják neki. Mert az adakozásnak nemcsak számbeli, de lelki mértéke van. S ezt csak Jézus látja igazán. Jézus azt mondja, hogy ez az asszony mindenkinél többet adott, mert mindenét adta. Nem érdekes, hogy az, ami számbeli értéként a legkisebb, az az Isten előtt a legnagyobb lesz majd. Sokféleképpen érthető ez. Pl. úgy, hogy ha mindent oda tudunk tenni Isten kezébe, az nem marad elfeledve, s abból egyszer hatalmas dolgok lesznek. Lehet töredékes és hiányos ajándékokat tudunk csak adni, de ha mindent odaadunk, azt az Isten meg tudja áldani és óriási nagy gazdagságunkra válik. Jézus a samáriai asszonytól nem kér csak egy korty vizet, mert szomjas volt. S mit kapott érte? Egy teljes generált az élete felett. Minden helyére került. Zákeusról olvastunk a múlt héten. Mit kért Jézus? Egy finom vacsorát. S mit kapott érte Zákeus? Ő is egy teljesen új életet. Mit kért Jézus a tanítványoktól feltámadás után? Hogy maradjanak Jeruzsálemben még egy rövid ideig. S mit kaptak? A Szentlelket magát. S miért kéri Isten a szívedet? Hogy a helyére rakjon azon belül mindent. Hogy ne a pénztárca legyen az, ami utoljára tér meg az életedben. Azaz a helyes adakozás mértéke sohasem összecszerű, hanem lelki mértékű. Kinek mit enged meg a szíve, azt tudja adakozás formájában áldozatként Istennek felajánlani.

Jézus tehát egy olyan jelentéktelen valakit lát meg és állít oda példaképpül, aki nem függött a pénzétől. Ma is így teszi ezt. Nem tud addig bennünket példaképpen felhasználni, amíg a Krisztus jó illatát a pénztől való függőségünk bűdössé teszi. S nagyon sok keresztyén ember életét, sőt egyházak misszióját tudja ez a rossz illat tönkre tenni. Jézus mindig olyanokat fog példaképpül állítani, akiknek a szívében rend van, s nem csak szavak szintjén, de a tettek mezején is képesek egyedül csak Istentől függeni és teljesen benne bízni.

3.

Mit tanít Jézus az adakozásról?

Azt, hogy van olyan sok, ami kevés, s van olyan kevés, ami mégis sok. Azaz nem a pénz értéke a lényeg, hanem a bizalom nagysága.

Jézus tanítása a **feleslegről** és a **mindenről** szól. Isten nem elégszik meg az ember feleslegével. Isten a mindent kéri tőletek is, azaz a szívetek teljességét.

Ez lenne itt a lényeg. Ez az asszony szegény volt (Jézus kétszer is említi, hogy szegény), s mégis mindent odaadott. Pénzügyileg nézve tk. alig adott valamit. 1 fillér egy napszám 16-od része volt. 2 fillér a napszám nyolcad része. Ez olyan mintha egy munkaórányi pénzéd maradna hó végén, mondjuk 1-2 ezer forint. S itt válik fontossá a szív, mert ott dől el, hogy mi lesz a sorsa ennek a kicsiny összegnek. Mert ha ezt is kiadod a kezedből, akkor nem marad semmid. Azaz mindent odaadtál, amit csak tudtál. S ez adja meg ennek a számszerűleg kicsi összegnek az értékét, mert Jézus látja, hogy ez az asszony az egész életét odaadta az Isten kezébe. Innentől fogva ez az asszony mindent csak Istentől várhatott, s ez az adakozásának a valódi értéke. Ezt megerősíti azzal a mondatával, hogy a gazdagok a fölöslegükből adtak, s legyen az bármilyen sok, a maguk pénzbeli biztonságát nem merik feladni, nem engedik ki az kezükből az életüket. Ezért mondta Jézus, hogy nehéz a gazdagoknak az Isten országába bejutni. Nem azért mert gazdagok, hanem azért, mert nem merik az életüket átadni, biztonságban tudni Jézus kezében. Épp ezért bármennyi sokat adnak is, ha azt teljes bizalom nélkül, azaz fölöslegükből teszik, akkor az azt mutatja, hogy nem szeretik az Istent.

Erről a fölöslegről hallottam egyszer egy nagyon provokatív példát. Mit szólnátok hozzá, ha egy édesapa odaállna a gyermeke elé és azt mondaná neki: Édes gyermekem, idén nem biztos, hogy kapsz karácsonyra ajándékot, mert hát tudod, az utóbbi időben voltam egy wellness hétvégén, ami sokba került, egyébként is szeretnék magamnak venni néhány drága dolgot karácsonyra, és hát a terített asztalon sem állhatnak másodosztályú ételek és italok. Azért majd igyekszem persze, amit tudok, majd megspórolok, s ha hó végén lesz még valami kis pénz a tárcámban, akkor majd a leértékelt játékok közül veszek neked valami olcsó csekélységet, hogy azért mégse mond, hogy nem kaptál semmit. Mit mondanátok egy ilyen édesapára. Bizonyára nem azt, hogy nagyon szereti a gyermekét. Ha el is van túlozva a példa, de azért mégis kiemeli, hogy mennyire szereti az ember az Istent, amikor hasonló módon gondolkodik magában: majd ha marad valami, esetleg abból egy kicsi juthat majd Istennek is. Ki az első az életedben és ki az utolsó. Az adakozás erre is tökéletesen rámutat.

Tudom, ez elég keményen hangzik, de ha megvizsgáljuk Jézus más tanításait is ebben a témában, látjuk, hogy Jézus a szívben lévő szeretetet keresi minden kegyesség mögött, legyen az imádkozás, bibliaolvasás, böjtölés, önkéntes munka vagy adakozás. A nagy parancsolatban Jézus azt mondja: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből.” Hozzátehetne volna azt is, hogy teljes pénztárcáddal, mert szeretni Istent csak teljes szívvel lehet. Ez az asszony ezt fejezte ki az adakozásával. Nyitott volt a szíve Isten felé és így nyitott volt a pénztárcája is. Mindenből a teljeset adta és teljes ráhagyatkozott Istenre is. Jézus ezt látja meg ebben az özvegyasszonyban és ezt a teljesen Istenre hagyatkozó szívbeli szándékot állítja példaképpül. Ő mindenkinél többet adott. Mindent odaadni. Teljesen ráhagyatkozni. Feltétel nélkül bízni. Nem olyan könnyű dolog ez.

Mit jelent mindent odaadni? Honnan tudjuk mi azt eltanulni, ellesni, mit jelent mindent odaadni? Vajon lenne itt olyan tökéletes ember közöttünk a gyülekezetben, akiket példaképpül lehetne állítani? Kétségtelenül tudjuk, hogy az Ószövetségben a tizeddel való adakozás volt a rend. Ezt maga Jézus is igazolta (ld. Mt 23,23). S annak ellenére, hogy gyülekezetünkben vannak, akik ezt az adakozást gyakorolják, s hála legyen Istennek hittel és alázattal és szerényen teszik ezt, mégsem gondolom, hogy bárki kiállítható lehetne itt most, mint példakép. A mi emberi kegyességünk a legjobb szándék ellenére is töredékes és hiányos marad, így az adakozásunk is. Mégis lehet példaképünk. Amit Isten értünk tett, az áldozathozatal. Amit Jézus értünk megtett, az áldozathozatal szintén. Mindenről lemondani az bizony nem könnyű, sőt nagyon nagy áldozathozatal. Ami karácsonykor történt, az a legnagyobb lemondás. Az Atya elengedi a fiút. Lemond róla, hogy az embert megszabadíthassa a bűn rabságából. Sőt, még a Lelkét is nekünk adta, hogy ne maradjunk árván. Mindenét nekünk adta az Atya. Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyne ajándékozna nekünk vele együtt mindent?

Ami karácsonykor történt, az a legnagyobb lemondás a Fiú szempontjából is, mert Ő karácsonykor mindenről lemondott, hogy ember lehessen. Óriási nagy döntés a dicsőséget, a mennyei gazdagságot és az Atyával való örök közelséget otthagyni és egy istállóban megszületni. Ráadásul mindezt nem duzzogva és áldozatot játszva, hanem nagyon is tudatosan felvállalni: hogy mindenről lemond és mindent hátrahagy, csak hogy adhasson nekünk a maga gazdagságából.

Karácsonykor is erről szólt köztünk Isten igéje: Ő szegénnyé lett, hogy mi meggazdagodhassunk. Amikor az Isten odafordul az emberhez, akkor áldozatot hoz érte. Engedi, hogy beelássunk a szíve mélyébe, amely értünk dobog. Tehát, amikor az Isten kapcsolatban szeretne velünk élni, akkor ugyanezt a szeretetet várja viszonzásul, ami nem más, mint áldozathozatal. Amit mi Istennek adhatunk, az csakis áldozathozatal lehet. Ez a szeretet lényege. És ez az áldozathozatal megnyilvánulhat az adakozásunkban is. Ahogy az özvegyasszony előbbre helyezte az Istennel való teljes és tökéletes kapcsolatot, s ebben Jézus gyönyörködik, úgy megtörténhet az a mi életünkben is, hogy Jézus gyönyörködik a teljes mértékben Istenre ráhagyatkozó szívünkben.

Itt a szövegben azt olvassuk, hogy az egész vagyonát. ez a szó az eredeti görög szövegben úgy hangzik, hogy biosz. Ami egyszerre jelenti az életet, de megélhetést is a vagyon mellett. Ez az asszony, aki özvegy és szegény, az egész életét adja oda Isten kezébe. Vagy a másik szóval fogalmazva: az egész megélhetését adja át Istennek. Dönteni kell, hogy kinek a kezében van jobb helyen a megélhetése, az élete. S ő dönt. Isten kezébe helyezi az életét. Tk. Jézus ebben gyönyörködik.

Te oda tudtad-e már adni az életedet Jézus kezébe? Gyönyörködik-e Jézus a szívedben?